

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po njem, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od peterstopne peti-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Govor poslanca Plantana

v poslanski zbornici dne 15. maja pri razpravi o izgredu na dunajskem vseučilišču.

Visoka zbornica! Na izvajanja gospoda tovariša Bergerja v prvem delu njegovega govora moram nekoliko odgovoriti.

Imenovani gospod tovariš je med drugim dobesedno rekel:

»Da je bila avla napolnjena po veliki množini onih dijakov, ki tvorijo — na to se še povrnem — tako duševni kakor tudi narodni proletarijat na naših visokih šolah, da je bila polna slovenskih in slovenskih in drugih dijakov...«

Opozarjam na to, da na dunajski univerzi niso samo nemški akademiki, nego, da je tudi jako mnogo slovenskih akademikov.

Ti so bili v tej visoki zbornici napadeni in psovani na način, ki se ne da kvalificirati, tako da sem prišiljen v njih imenu, ker se danes tu ne morejo braniti, z največjo odločnostjo protestirati proti psovanjem poslanca Bergerja. (Odobranje.)

Dunajsko vseučilišče mora dajati enake pravice vsem akademikom brez ozira na narodnost, ne samo Nemcem, nego tudi Slovanom.

Danes pa so bili v tej visoki zbornici slovenski in specialno slovenski akademiki pavšalno zasramovani kot duševni in narodni proletarijat in pridušeni za nekako brezpravne. (Posl. Berger: Saj se tudi tako vedejo.)

Prosim, da me ne motite. Jaz sem bil tudi miren in Vas nisem motil. Saj mi lahko pozneje odgovarjate.

Ni se še primeril slučaj, da bi bil kdo, kakor prvi današnji govornik, akademično mladino slovenske narodnosti na tak način psoval, žalil in razglašal kot proletarijat.

Kot slovenski poslanec si štejem v dolžnost, ogorčeno protestirati proti omenjenemu neutemeljenemu žaljenju in psovanju in to v imenu vseh slovenskih visokošolcev dunajske univerze, ki so se vedno obnašali po predpisih akademičnih zakonov, ki se vedno mirno in dostojno vedejo in z ljubeznijo in verno posvečajo naukom, ker niso dali nemškim svojim tovarišem nikdar povoda za pritožbe. V smislu akademičnih zakonov reklamiram za slovenske dijakke popolno ravnopravnost.

Upam, da bo spoštovano predsedstvo v prihodnje take napade na cele narode z odločnostjo zavračalo. (Burno pritrdjevanje). S tem končam.

Nekoliko odgovora na „protiizjavo“.

(Dopis z Goriškega.)

Gospod Vidmar, znani lokavški župan, katerega je bil počastil odbor ajdovske podružnice učiteljskega društva za goriški okraj s kratko in pohlevno »izjavo« radi napadov na učitelstvo na shodu županov in podžupanov pri Rebku, — čutil se je grozno užaljenega ter je podpisal in le podpisal »protiizjavo«, natisnjeno v »Gorici«, z dne 21. aprila t. l.

Čudimo se res, da je g. Vidmar tako predrzen, da je posodil svoje skromno ime za tako impertinentno, (njegov izraz) prismođarijo. »Vršil sem pri shodu le svojo dolžnost (?) kot župan in zagovornik svojih volilcev, to je davkoplačevalcev, ko sem skupno z drugimi župani in podžupani protestiral proti višji dokladi že tako preobloženih posestnikov in obrtnikov«. Tako zavija g. Vidmar resnico v protiizjavi, ki ni zrasla na njegovem zelniku. Kdo se je izjavljajl proti g. Vidmarju radi zgoraj navedenega? Izjava je obsojala pavšalna sumničenja na učitelstvo od strani samega Vidmarja, a ne tudi drugih

županov, od katerih ni bil nikdo tako predrzen, kakor on. Nikdo drugi ni napadal našega stanu, kakor edino g. Vidmar. Možak je povsem prezrl vsebino svojih napadov, ker ga mora biti sram, da jih je izustil.

Nekaj novega pa je ušlo piscu Vidmarjeve izjave. Radovedni smo, kdo je naložil lokavškemu županu v dolžnost, nastopati kot zagovornik davkoplačevalcev na shodih. Poznamo dobro občinski red ter vemo natančno, katere so dolžnosti naših županov, a nikjer ni določbe, po kateri naj bi župani na shodih napadali in sumničili učitelstvo. Lokavški župan naj bi res vršil svoje županske dolžnosti v občini lokavški, katera krvavo pogreša župana, ki bi res vršil svoje dolžnosti. Ali vrši župan svoje dolžnosti, ako ga ni v občini, ampak stanuje v Gorici, ki je oddaljena od Lokavca nad štiri ure hoda ter prihaja domov komaj vsak teden enkrat. Drugi morajo vršiti županske dolžnosti, katere bi moral vršiti župan.

Županove dolžnosti niso, na shodih napadati druge stanove, ampak skrbeti v svoji občini za krajno policijo, za lepo vedenje, dobre ceste, za izvrševanje policijskih ur, za mir in red v občini, za pravilno oskrbovanje občinskega premoženja itd. To so županove dolžnosti, altroche prodajati na shodih vsakovratne budalosti.

Odslej bomo od prilikah katero več svetu naznanili o izvrševanju dolžnosti lokavškega župana, ako se bode še zadeval s svojim dolгим jezikom ob učitelje.

Smešna in Vidmarjeve nevednosti vredna je trditev: »Nisem nikakor nasprotoval povišanju učiteljskih plač, menil pa sem in menim, naj se dobijo drugi viri, ne pa da pride to povišanje na rame že tako preobloženega kmeta in obrtnika«.

Vsak otrok ve pri nas, da zalaga šolske potrebščine po edino veljavni zakonih zalog, v katerega plačujejo doklade le davkoplačevalci. Ako ne vsi, ni krivo temu učitelstvo,

ampak postavodajalci, na katere naj se obrne g. Vidmar.

Da je kmet in obrtnik preobložen z davki in dokladami, ni krivo učitelstvo, ampak postavodajalci t. j. poslanci. Škoda, da g. Vidmar ni še zašel med nje; on bi gotovo rešil kmeta in obrtnika ter ju razbremenil. Trda je šla pri volitvah ob izbiri pravih mož za poslance. Da so prezrli naši voditelji obeh strank tako čudodelno moč, zaslužijo nezapupnico vseh kmetov in obrtnikov. Priporočamo, da se popravi napaka pri prvi priliki, kajti boljše kesneje, kakor nikdar. Ustreženo bode kmetu, obrtniku in tudi učitelju.

Po shodu kranjskega učitelstva v Ljubljani je povedal blizu take bedarije tudi dr. Šusteršič, samo da je šel za korak dalje nego naš župan Vidmar, rekoč, da za ljudsko šolstvo na Kranjskem naj bi prostovoljno doprinali mogotci in višji uradniki od svojih dohodkov. Naš župan pa je zamolčal konkretni predlog, kako priti do dohodkov za ljudsko-šolske potrebščine. Ne rečemo, da bi fina glava ne zadela kaj pametnega, saj tudi slepa kura najde kakšenkrat zrno. Našim poslancem, ki so si belili glave s tem vprašanjem zastoj, priporočamo, naj se obrnejo do g. Vidmarja, da jim razodene svojo modrost. Stavimo vse svoje uboštvo, da Vidmar ne bode priporočal doklad na obstoječe davke, ampak varujoč preoblozene kmete in obrtnike, bode predlagal povsem kaj novega in sicer, ako ne davek na »luft«, ki je še brez davka, pač pa davek na kvartale.

Trditev v izjavi, da Vidmar ni dovršil niti ljudske šole, proglašaja za laž. Vračamo mu jo nedotaknjeno; opazujemo pa, da modri župan niti pojma nima o ljudski šoli, ako meni, da njegove študije dosežajo ljudsko-šolsko izobrazbo.

Odbor ajdovske podružnice si je nakopal s svojo izjavo ne le famozno Vidmarjevo protiizjavo, ampak, čujte,

tudi njegovo pritožbo na pristojnem mestu. Zopet misli ubrati pot v Trst v rumeno hišo, morda v družbi onih veljakov, kateri so ga spremljali za časa deželnozbornskih volitev — denuncirati. Svobodno! Zagovor naš bode lehak; predložiti nam bode treba le Vidmarjevo protiizjavo in vsakdo, ki trezno misli, bode kmalu spoznal, kakega kalibra je oni, ki ovekovečuje svojo rejeno osebo z ovaduštvom.

Lokavškega župana protiizjave pisec se je čutil poočlaščenega zagovarjati tudi črniškega župana, katerega je omenjala ne izjava, ampak člankar »Slovenskega Naroda«.

Ali nima g. Bolko boljšega zagovornika?

»Skandal« imenuje Vidmar opazko v članku, da se mu očita »svobodno gibanje v kavarni pri kvartah«. Ako hoče, da mu navedemo resničnih škandalov, naj se še oglasi s takim izbruhom, kakoršna je njegova protiizjava. To bodo »tutti fruttii«!

Hrvatje in Madjari.

Ban Khuen Hedervary vlada sedaj v imenu in smislu Madjarov na Hrvatskem z bajonetmi. C. in kr. armada, ki jo na Ogrskem tako črte, je vendarle zadnje sredstvo, da se zdrži nad Hrvati madjarska nadvlada. Brez bajonetov bi pač danes ne bilo več bana, niti njegovih opred na hrvatskih tleh. Toda ravno to, da Madjarska ne more vladati na Hrvatskem brez bajonetov, je za Madjare pravo ubožno spričevalo. S tem si je Madjarska sama odtegnila pravna tla za svoj vpliv in za odločevanje na Hrvatskem. Saj v pogodbi, s katero se je sklenila dualistična zveza leta 1868. med Ogrsko in Hrvatsko, se je govorilo o »bratski zvezi«. A kaka bratska vez je to dandanes! To bratsko zvezo čutijo dandanes Hrvati kot sovražno tujo vlado, kot barbarsko zatiranje.

LISTEK.

O pravem času.

Spisal Nemirovič.

Došel je čas, da se napravi konec tem večnim mukam. Nikakega vzroka ni imel karati jo, toda med njima — to sta oba dobro vedela — ni bilo doslej nič skupnega. Težko si je bilo misliti protivnejša značaja. Kakor v malenkostih, istotako sta bila tudi v važnejših stvarih vedno različnih mnenj. On je ljubil življenje z vsem njegovim sijajem, šumom, živahnostjo. Da se mu je bilo vedno vtreti v orkanu, a da niti sam ne ve, kam drvi z besnimi udarci, burnim tuljenjem, s silovitim viharjem. A ona — ona se je nalik kamenici oprijela svoje školjke in nič drugega. Drug drugemu sta bila na poti. Celó življenje jima je bilo otrovano. Večno karanje, sumnje, ljubosumnost z ene strani, a z druge nezadovoljnost, ne-taktno in nepravilno ponašanje, in poleg tega še ta vsakdanja, podla laž, ko je bilo treba na vsak način izogniti se scenam. Prihajaje pozno domov, je znal, da ona ne spava in da ga čaka objokana, utrujena, skru-

šena. Ko je odhajal v svojo sobo, da dela, mu je bila duša nepokojna. Ako je morala žena mimo njega iti, — je celo v tem tišem kretu slutil ukor, a gluha zloba se mu je dvigala kot opojna megla v prsih, temnila mu misli, zastirala vse — in on je popuščal pričeto delo, pa odhajal od doma...

Hvala Bogu... Zdaj je vsemu konec in za vedno.

Došel je čas, da se na vsak način razideja. Niti pojmi ni, kako da sta se tako brzo spoznamela. Ona je plakala, a odgovarjala ni ničesar. On jo je ostavil sklonjene glave, — žena ga ni niti pogledala. »Delaj, kar hočeš, Bog naj te spremlja! Bodi srečen, ako moreš!... Druzega niti ni potreboval. Gledal je samo, da ne pogleda na stran, odkoder ga je iz dna velikega, temnega naslonjača, nabravši svoje belkaste obrvice, spremljal z upornim pogledom kodrolašček — njihovo dete. Samo ko se je njega spomnil »oslobojeni suženj«, kot se je sam nazival, tedaj ga je zbolelo srce. Slutil je v tej skušnjavi glavici otožno vprašanje, v tem majhnem in vznemirjenem srčecu še nejasno, ali vendar globoko bol.

No, pa ona bode gotovo dobra

mati. On jima bode dajal polovico svojega zaslužka. Preživela se bode... nekako... Sedaj ga je samo ena stvar obvezla z vso divoto in radostjo; a ta je, ker je sloboden, sloboden, sloboden!

Danes si bode najel dve urejeni sobi, zvečer prenese tja, kar treba, pa bode sloboden, sloboden, sloboden!

Sloboden od konopca, ki mu je v teh desetih letih gulil ušesa. Ne bo več poslušal večnega karanja, ne bode srečaval pozornega in nezaupljivega pogleda, ki mu spremlja vsako gibanje.

Zdaj mu je celo ljubo to vlažno vreme, — pa ni li vsejedno, ko mu v duši sije solnce... Ono ga je grelo odnotraj. V gorečih strujah je plula po žilah kri, oči so gledale veselo, — a dolge meglene ulice, kot s svinčnikom narisane in trgi, ki so se gubili v somraku, so se mu zdeli tako krasni, kot jih še ni nikdar videl...

Ah, sedaj samo da živi in da živi! Mlad je, lep, zdrav. Pa kaj hoče še več? Za vsako izgubljeno minuto prošlosti zahteva, da se mu poplača. Ah, kako je v resnici diven samski stan! Glej, odzadaj na oglu

okno njihovega stanovanja. Prej je bilo njihovo, a od danes je njeno stanovanje... Vprav sedaj stoji ona tam. Nejasno jo razločuje skozi dvojnatá okna. Moža spremlja z obupnim pogledom... »Glej, glej, golobica moja... Jutri bom že v drugem delu mesta... Morebiti se srečava kedaj, slučajno... A tudi to kot neznanca...« A ona se zdaj gotovo muči... Tudi njemu je žal... To je v resnici zadnji dan, ko sta si rekla drug drugemu »ti«...

A kako jo je nekoč ljubil!

Kot živ ogenj ga je žgala njena navzočnost... Kako je gledal v te oči in koliko srečo je videl v njih... One so ga prevarile, kot vse v življenju. Skupna sreča je prazna domišljija. Ni je... In Bog ž njo. Preveč drago je plačal teh par minut sladkega užitka.

Krenil je v desno ulico.

Koliko je tu ljudstva — zaprlo mu je pot... Krik, nekakšni klici. Neko jokanje — otročje, otožno... Kdo si tu upa mučiti dete! Redar, od vseh za glavo višji, si dela pot in se nagiblje na nekaj malega.

»Kaj se je tu dogodilo?« vpraša postaven gospod.

»Tu pogledjte lopova... Tako je majhen, pa že krade.«

»Kdo, kaj?«

»Deklica, ta mala, a kako spretno je segla z roko v žep gospodu.«

»Pustite me, ata,« plakala je deklita, katero je redar že čvrsto držal za roko. »Pustite me, ata... Oprostite... Nikdar več ne bodem.«

»Kako ti je ime?« vpraša oni strogo.

»Evgenija!«

»In mojemu malemu Evgen...« bliskne v glavo »oslobojenemu sužnju«.

»Evgenija... ata... mili...«

»Nič, nič!« — odvrne strogo lepo oblečeni gospod. Ako morajo že tako mlade zapirati, a kaj bo pozneje! Vodi jo!

»Imaš li očeta?«

»Nimam.«

»Je li umrl?«

»Ne vem... Ostavil me je z mamo pred mnogimi leti... S pošetka je nama pomagal... A potem je naju pozabil. — Gladni sva... A mama že drugi teden brez dela...«

»No, dobro — idimo, idimo!«

»Ata..., dragi... oprostite...«

In poklekala je predenj očito v smrtnem strahu...

A vse bi Hrvati še lažje prenašali, kakor pa brutalnost, aroganco in skrajno krivičnost vladajočega bana. Vlada dobro ve za vse te krivice, tudi ve, da bo nemirov takoj konec, ako se nepriljubljeni ban odstrani. Tega pa ne stori, temuž je zasedla rajši celo dežel z vojaštvom, napolnila vse ječe, pustila razburjenje prikupiti do vrhunca, tako da se je bati, da bo prej počilo na Hrvatskem, kakor v — Macedoniji, le ljudski volji noče ugoditi, tega tirana noče odstraniti.

Ko so se razpravljali v ogrski zbornici hrvatski dogodki, navajali so se vsakovrstni vzroki, tudi madjaroni, ki zastopajo Hrvate v skupnem zboru v Budimpešti, so povedali svoje vzroke, le banovega imena ni upal nihče izgovoriti. Madjari ne, ker je ban njihov mož, ki ima natanko zaščitani delokrog za razjedajočo politiko na Hrvatskem, madjaroni pa zato ne, ker se boje njegove maščevalnosti. A ime Khuen Hedervary je bilo vsem v mislih.

Precej cinizma so imeli ti ljudski zastopniki, da so kar po vrsti zatrjevali, da ni na Hrvatskem nič resnega, nič opasnega. Mar kliče ban cele garnizije vojakov na Hrvatsko v svojo zabavo? Ali se nagle sodbje proglašajo zaradi nič in za nič? Madjari z banom in vsemi madjaroni so si dobro v svesti velike resnobe, le odgovornosti nočejo prevzeti. Najbolj jih peče, da danes simpatizujejo vsi poštene narodi s Hrvati, kakor so simpatizovali svoj čas z Buri. Celo nemško časopisje, razun židovskega in male nemško-nacionalne kliče, piše v prilog Hrvatom ter obsoja tiranstvo bana Khuen in nasilni madjarski vladni sistem. Nemci so se pač na svojih rojakih na Sedmograškem prepričali, kaka usoda je živeti narodu pod madjarsko vlado. Nemci v Slavoniji so dejansko pokazali, da črte ravnotako madjarsko nadvlado, kakor Hrvatje. In to bi vendar moralo odpreti oči tudi vladi, da bi sprevidela, da je boj Hrvatov boj skrajno zatiranih, do nasilja obupanih.

Dogodki na Balkanu.

Vsa turška vojna operacija se zbira proti mestu Peču (Ipek). Maršal Rušdi paša se bliža s svojo armado od Djakove. Nasir paša pa od Mitrovice. Nad mestom se hoče izvesti pravcato obleganje. Toda gotovo je, da turške čete ne bodo dobile v mestu albanskih odličnjakov, ki delajo opozicijo reformam. Ti so že davno odrinili v gore, kamor jim ne more nobena vojska slediti. Peč ima 11.000 prebivalcev ter je z visokimi planinami zavarovano mesto. Nele v mestu, temuž tudi sosednji kraji Gusinje, Plava, Berane so albanska gnezda,

»Načelnik bo že spoznal... Ali te oprosti, ali ne...«

»Evo, prijatelj, moja karta!«
In žrtve neuspelega zločina, solidni, prekrasno oblečeni gospod jo da redarju. »Žrtev«, — toda kdo je bil tu žrtve — je videl Bog v nebesih.

»Oslobojenemu sužnju« se je zazdelo, kot da ga je kdo sunil v prsi...

»Kaj je to?«
Kot prikovan je stal na mestu... V ušesih mu je zvenčalo: »Oče nas je ostavil pred mnogimi leti. S početka pomagal... a potem...« In glej, prav tako kot njegovo detešče... Evgenija jej ime...

V glavi mu je bučalo, a v sencah vtrpalo.

»Moj Bog, kakov lopov sem!« krikne na ves glas.

Obrne se in brzo, brzo hiti nazaj... Ulice se ostale za njim. Tu vhod. Hitreje, hitreje... Saj tam trpe... In malo srčice se zvija od boli, a plave očice plakajo.

Pozvoni krčevito naglo... Malo da ni podrl sobarice... Poleti k ženi... Ona je ležala na divanu, stokajoč...

»Sasa... draga... oprosti!...«

kjer je dosedaj vladala popolna neodvisnost. Albanci v teh gorakih pokrajinah niso hoteli priznati nikakih turških zakonov: dejali niso niti davkov niti vojaštva. In le za te nezakonite privilegije se bore Albanci, ne pa proti splošnim reformam. Brigadni general in poveljnik v Peču je postal polkovnik Agliaš Beg. Turke čaka naporno delo, a končno bodo dosegli le navidezno svoj namen; kakor hitro bodo namreč turške čete odrinile, vrnejo se s planin uporni Albanci, in stvar bo pri starem. — Ruska vlada napeto zasleduje vse dogodke na Balkanu, vendar je mnenja, da se bo Turški posrečilo urediti razmere. Zato tudi ni poslala svojih ladij v Solun. Tudi Bolgarska se mora pridružiti ruskemu postopanju. Grof Lambadorff je izjavil napram nekemu diplomatu, da je trdno uverjen, da balkanske zmešnjave ne bodo povzročile vmešavanja evropskih velesil. V Italiji so drugačnega mnenja ter vztrajno pleto mrežo za vsakojako zavzetje Albanije. Oficiozno italijanski listi neprestano pišejo, da ima Avstrija namero, Albanijo zasesti. Na ta način se dela javno mnenje, da se mora tudi Italija brigati za svoje interese. In tega mnenja je celo vlada, ki ga tudi ne prikriva.

Politične vesti.

— Gospodarsko posvetovanje. V nedeljo se je otvoril na Dunaju takozvani gospodarski teden, ker se bo vršilo celi teden posvetovanje o raznih panogah gospodarstva. Konferenc se udeležujejo skoraj vsi ministri in zastopniki vseh kronovin.

— Trgovinske in carinske pogodbe, kakor tudi carinski tarif bodo odseki rešili v juniju. Z ozirom na odpoved trgovinske pogodbe Italiji bo trajalo zasedanje parlamenta v pozno poletje ter se bo v jeseni zopet kmalu začelo.

— Položaj na Ogrskem. Cesar je sprejel predsednika grofa Apponyja v dolgi avdijenci ter si dal natančno poročati o političnem položaju. Z avdijenco se je hotelo dokazati, da se Appony pri dvornem plesu ni namenoma ignoriral. Grof Appony je rekel cesarju, da bo odložil predsedstvo, kakor hitro bodo zavladale v parlamentu mirne in redne razmere. Med Szellom in Apponyjem pa še vedno vlada prikrita napetost. Najbolj je vlada zamerila Apponyju, ker je govoril nedavno na kongresu v Budimpešti v prilog Macedoncem in Armencem. Zaradi tega govora se je vlada pri turškem generalnem konzulu pisмено opravičila.

— Ministrska kriza na Bolgarskem. Knez Ferdinand je poveril s sestavo novega ministristva generala Petrova, ki velja za Stambulovega pristaša ter odobruje tudi Stambulove nazore glede Macedonije. Administrativna avtonomija v Macedoniji je še za dolgo časa nemogoča.

— Pravni nazori španskega kralja. Vojda republikanske stranke in bivši predsednik španske republike, Salmeron, je bil v Madridu po sijajni volilni zmagi v Barceloni navdušeno sprejet. Ko je Silvela to poročal kralju, je bil mladi kralj zelo vznemirljen ter je rekel: »Ali pa bi se ne moglo tega gospoda Salmerona vtakniti v ječo ali vsaj poslati v pregnanstvo?« — »Za to bi moral biti kak vzrok«, je odgovoril Silvela. — »Toda pozabiti se vendar ne sme, da je moč čednost,« je odvrnil kralj. — »Pamet je tudi čednost, veličanstvo«, je zavrnil kralja Silvela.

— Boji v Maroku. Šerifove čete so naskočile mesto Tazza, ga zavzele, oropale in zažgale. Ubityh je bilo mnogo oseb.

— Pretepi v cerkvah. V cerkvi Belleville v Parizu je prišlo do pretepa med »katoliškimi mladeniči« in svobodnjaki. Deset oseb je bilo ranjenih. Tudi pri izhodu cerkve Notre Dame so se vršili hudi pretepi.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Klasen vzor za rimsko pobožijo, poveljevalci vsakega, kdor s cerkvijo drži, in zasramovati vsakega, kdor ji ne drži, je usoda Henrik IV. Zgodovina je dognala, da je bil Henrik IV. čist in pošten značaj, ki je iz najboljših namenov branil pravice krone in države proti paški pohlepnosti in vladateljnosti.

A kaj vidimo? Cerkevni pisatelji so ga proglašali za najpoddlejše bitje, poveljevalci pa njegovega nasprotnika, protikralja Rudolfa. Poštene Henrik jim je bil nepošten človek, krivopriesečnik Rudolf pa uzor moč. Henrik so blagoslovljeni zgodovinarji podtikali najhujše grdobije, da bi ga pred ljudmi ponižali in osramotili. Tako so ti cerkveni možje poročali, da je Henrik svojo lastno ženo hotel zapeljati v zakonolomstvo, da bi se mogel od nje ločiti, in da je svojo lastno sestro, opatinjo Adelajdo v Kvedlinburgu, lastnoročno držal, da bi jo mogel njegov najetnik onečastiti. Takisto so delali cerkveni možje tudi z vsemi Henrikovi pristaši in očitno razglašali, da so vsi ničvredni ljudje in da je vsak toliko bolj ničvreden, kolikor trdnjeje je držal svojo besedo, da bo cesarju zvest.

Kakor znano je duhovščina nasčuvala proti Henrik IV. njegova lastna sinova Konrada in Henrika. »Spoštuj očeta in mater...« pravi božja zapoved. Duhovniki so nasčuvali sinova proti očetu in je ta izdajalca lastnega očeta proglašala še za uzelec krščanskih sinov!

Ko se je za časa Friderika II. obnovil boj med cesarstvom in papeštvom in postal ravno tako srdit in strasten, kakor za časa Henrika IV., posegli so cerkveni znanstveniki zopet po njim tako priljubljenem oročju: obrekovanju in zasramovanju. Papeža Gregor IX. in Inocencij IV. sta o cesarju razširjala vsakovrstne laži, in duhovniška hudobnost je te laži poveljevala in jih razširjala. Kako se je delalo, se vidi iz placentskih anal, ki popisujejo cesarja popolnoma po izgledu, ki ga je dal papež Gregor IX. v buli z dne 21. junija 1239. Cesar se predstavlja kot brezbožen, hudoben in zavrnjen človek, ki je udan proti naravnim grdobijam in nima drugega namena, kakor uničiti cerkev in opustošiti Italijo. Še podležje je obrekoval cesarja životopisec papeža Inocencija IV. minorit Nikolaj de Curbio. Pri tem popisu se je držal obrekovanj in laži, ki jih je nagomilil papež Gregor IX. v svojih bullah z 20. marca, 7. aprila, in 21. junija 1239, ter papež Inocencij IV. na koncilu v Lyonu l. 1245. Cesarja se dolži, da je moril duhovnike, da je razdiral cerkve, da je iz altarej napravljal stranišča, cerkve pa spreminjal v bordele. Če se hoče strahansko podlost teh obrekovanj prav spoznati, se mora upoštevati, da je prav ta cesar izdal grozovito krute zakone proti krivoverstvu, vsled katerih zakonov je bilo na tisoče ljudi umorjenih ali sežganih zaradi krivoverstva.

V praktični politiki se je rimska cerkev vedno držala načela, da je vsak človek ničvrednej, kdor ni tudi v posvetnih zadevah cerkvi pokoren, pa bodi ta človek še tako pošten. Kakor smo videli, se je tega nad vse podlega načela držalo tudi cerkveno zgodovinopisje. Častikraka vedno in povsod! (Dalje prih.)

Nekaj o Sokolovih izletih.

V zadnjem času se zlasti med slovensko mladino mnogo govori o kulturnem delovanju »med ljudstvom«. Posebno zrelejšje dijaštvo se med šolskim letom pripravlja, da gre med počitnicami med ljudstvo, med narod slovenski.

Tudi ljubljanski »Sokol« prireja že mnogo let nekatere pohode med ljudstvo s tem, da prireja svojim članom nedeljske peš-izlete na deželo, v zadnjem času posebno v ljubljansko okolico. Dvojno dobro je združeno s temi izleti. Prvič nudijo isti udeležnikom telesnega in duševnega razvedrila v prosti naravi in prijetni družbi med brati. Drugič pa nastopa Sokol na teh izletih kot nositelj svoje ideje, s katero hoče prepojit srce in razum vsacega Slovenca, Ljudstvo naše spoznava tu Sokola, Sokolom pa se nudi prilika spoznavati ljudstvo, našo lepo zemljo in navdušenost naroda za vse lepo, dobro in zdravo. Krasno je opazovati naše ljudstvo v navdušenosti, s katero pozdravlja Sokola povsodi, kamor prikorakajo njegove vrste. Za bip pozabi svoj jarem, ki ga tlači k tlom, pozabi svoje skrbi in nadloge in udaja se zdravemu in krepkemu čutu, ki se gotovo vzbudi v njem pri pogledu na vrste krepkih in zdravih mladeničev, ki prikorakajo po-

nosno medenj v rdečih srjajah in veselimi obrazi.

Ti pohodi med ljudstvo se mi zde velike važnosti in za člane Sokola same in za narod. Po mojem mnenju naj bi skušal Sokol vzbujati med narodom zanimanje za svojo idejo s tem, da pomnoži kolikor mogoče te svoje izlete in da se ozira pri teh izletih zlasti na kraje, v katere hoče poleteti in zasejati v srcu naroda seme svoje ideje. To pa bi se doseglo, mislim, najlažje s tem, da bi se uvedla na teh izletih kratka predavanja, s katerimi naj bi se vzbujalo v ljudstvu zanimanje za idejo sokolsko in mu objednem isto tolačilo. Tako bi se dalo delati z besedo, kateri naj bi se pridružilo dejanje. Poslednje pa zopet s tem, da bi se prirejale lahke javne telovadbe na prostem. To bi koristilo izletnikom samim in gledalcem. Poslednji bi se seznanjali z delom, kateremu žrtvuje Sokol največ moči in pozornosti.

Na ta način bi se dalo družiti na izletih koristno s prijetnim.

Ideja sokolska družji vendar v sebi namen, da vzgoji kolikor mogoče veliko število telesno in duševno močnih in zdravih ljudi, ki bodo delovali vedno po svojih močeh in zmognostih, da se dvigne narod iz blatnih nižav v jasne višave svobode.

Za temi cilji naj bi stremel vsak član in vsak naj bi skušal iste doseči ter realizovati na sebi idejo sokolsko s tem ravno, da prepoji v prvi vrsti sebe, potem pa druge z zdravimi in krepkimi mislimi.

Zato ravno bi bilo želeli, da se udeležijo teh izletov kar največ članov Sokola. Delati pa je potreba povsodi prav tako v telovadnici kakor na izletih. Vztrajno delo, neugasljiva energija in trdna organizacija, to so prvi pogoji k razvitku Sokolstva, kar dokazuje v svojih člankih »Sokolska ideja in Slovenci« podstarosta ljubljanskega Sokola. I—n.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. maja.

— **Slovenci za Hrvate.** Protestni shod, na katerem bodo ljubljanski Slovenci zavzeli stališče napram zadnjim dogodkom na Hrvatskem, se bo vršil prihodnjo nedeljo, dne 24. t. m., v veliki dvorani tukajšnjega »Mestnega doma«.

— **Klerikalna lumparija.** »Slovenec«, ki je trdil, da so pripadniki slovenske inteligence v Ljubljani prispevali za turnersko slavnost, ni mogel niti enega samega imena navesti; vzlic temu jasnemu dokazu, da je škofov list lagal, ni še tega konstatiral ne eden izmed onih listov, ki so dotično notico po »Slovencu« posneli. Beležimo to, da se ne pozabi!

— **Nemškutarjenje v škofiji.** Pod naslovom »Stolna cerkev« v sobotnem »Narodu« piše nekdo, da je pravi škandal, da pusti naš »narodni škof, da so pri šmarnicah v tej cerkvi nemške propovedi in nemške litanije. V dotični notici se nadalje vpraša, če hoče s tem ljubljanski škof pokazati prvenstvo nemščine na Kranjskem, ali samo, da je nemščina bolj nobel kakor slovenščina. Na to odgovarjamo, da je ljubljanski škof vnet zagovornik prvenstva nemščine na Kranjskem, ker bi se sicer njegovi uradniki ne predrznili na slovenske vloge c. kr. uradov odgovarjati v nemškem jeziku! Ako je kdo v dvomu, naj se obrne na prečastitega g. dr. I. Kulavica, »dompropsta« v Ljubljani, kateri bo natančno vedel povedati, kakšni nazori vladajo glede slovenščine v ljubljanski škofiji. Ta gospod ali ne razume slovenski, ali je nemčur, ali pa mu je slovenski jezik »pregmejn«, da bi odgovarjal na slovenske vloge v slovenskem jeziku. Žalostno bi bilo za slovenski narod, ako bi zaupal takim narodnjakom.

— **Občinski svet tržaški** je imel sinoči sejo, v kateri je dr. Venecian predlagal protest proti dogodkom v Inomostu, češ, da so ti dogodki izbruh narodne netolerantnosti in zahteval italijansko vseučilišče v Trstu. Dr. Rybač se je pri družil obsodbi glede postopanja nemških dijakov v Inomostu in rekel, da bi slovenski obč. svetniki glasovali tudi za italijansko univerzo v Trstu ko bi Italijani priznali Slovencem pravico ne do univerze, nego do ljudske šole. — V tej seji so bile odobrene zadnje volitve. Proti istim

je bilo podanih nekaj ugovorov. Pri dotični debati je dr. Slavič povdarjal, da so se pri teh volitvah zgodile različne nezakonitosti ter naznanil, da pojde radi teh nezakonitosti pri tožba na upravno sodišče.

— **Dogodki v škofiji tržaško-koperski.** Iz Grožnjana pišejo »Naši Slovci«: »Že je minulo 6 mesecev, odkar smo izročili presv. škofu prošnjo, da nam povrne naše pravice v cerkvi z ozirom na naš jezik, in on nam je že tedaj obljubljal svojo pomoč. Ali na žalost svojo vidimo, da tudi škofje ne držijo nič več do svoje besede! Rečeno nam je bilo sicer od strani škofijskega ordinarijata, da je dobil naš župnik nalogo in dekrete — ali on mara za to, kakor za lanski sneg. On gre dalje svojim potom, ne oziraje se na naše prošnje, ne na škofove dekrete. Tudi kajšnji liberalci se hvalijo, da je župnik dobil nalogo, ali on da ne stori tega, tudi če se škof na glavo postavi. Od koga da so Italijani izvedeli to, tega ni težko uganiti. V velikem tednu sta A. S. in M. C. kolovratila po naših selih, nabiraje podpise in križe. A govorila sta kmetom, da nabirata podpise za prošnjo, naj bi župnik Vaselli še nadalje ostal v Grožnjanu, v resnici pa je bila to prošnja, da se hrvatska propoved popolnoma odpravi iz naše cerkve. Našli so nekaj nemumnih in neukih kmetov, ki so podkrižali to prošnjo, ki je menda odpovala v Trst. To je prosta goljufija, radi katere naj bi sleparja izročili sodišču! Škofijski ordinarijat sam bi moral uvesti preiskavo. P. S. Pozna se, da je rekel g. župnik, da se niti krščanski nauk za otroke v cerkvi ne bo več poučeval v našem jeziku in da bi on raje odstopil, nego da bi propovedoval v našem jeziku. Da li je to res — o tem naj poizvedujejo gospodje na ordinarijatu.« »Za Rimanji Rodik!« Pod tem naslovom nam pišejo, da je nedavno umrl v Rodiku c. kr. gozdar. Naš dopisnik naglašja, da g. župnik v Rodiku ni hotel pokopati pokojnika, ali ne pripoveduje nič o vzrokih temu! Pač pa naglašja, da je pokojnega gozdarja pokopal župan rodiški. Ker nimamo nikakih drugih obvestil o tem slučaju, se moramo tudi vzdržati vsake sodbje.

— **Poštna vesti.** Premišljeni so: poštni praktikant Josip Rzechak in pomožni uradnik Matija Meden iz Trsta v Ljubljano, poštna uradnica Marija Coelig iz Ilirske Bistrice v Kočevje, in poštna uradnica Gabrijela Unterrainer iz Kočevja v Il. Bistrico. Ekspeditorica Matilda Dovžan v Trojanah je postala ekspedijentinja na Razdrtem, ekspeditorica Mar. Govekar v Oplotnici pa ekspedijentinja na Igu. Za poštno ekspedijentinjo v Št. Rupert pride Marija Vrtovec od Sv. Križa pri Trstu.

— **Umrl** je v Mengšu v starosti 62 let g. Mihael Stare, inženier in grajsčak. N. v m. p.

— **Uradniško stavbno društvo v Ljubljani** ima občni zbor dne 20. maja t. l. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Fantina« z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika l. občnega zbora. 2. Poročilo ravnateljstva o dosedanem delovanju: a) o članstvu, b) o prenearedbi pravil, c) o stavbnih tipih in cenah, d) o stavbnih prostorih, e) o finančnem programu. 3. Volitev. 4. Slučajnosti. Oglasila za pristop v društvo spreje majo se vsaki čas v pisarni Gospodske ulice št. 7. Pristop k občnemu zboru ima vsakdo. Pravica do glasovanja je odvisna od vplačane vstopnine. Na občni zbor naj bi gg. člani prišli kar mogoče množično, vilno, da bi odboru dali potrebna navodila in bi moglo to hvalevredno društvo začeti z delom. Pri ti priliki bodi omenjeno, da je izmed 14 parcel, ki so od bivšega Delcottovega posestva na prodaj, že 7 parcel prodanih. Kdor se zanima za stvar, dobi brezplačno vsa pojasnila v posredovalnici za realitete J. N. Plautza na Rimeki cesti št. 24, ki tudi pri nakupu posreduje. V Ljubljani so uradniškem stanu primerna stanovanja tako draga, da bode posameznikom pridati k sedanjim letnim stanarini le neznatno svoto za odplačevanje anuitet; za to žrtve pa bo imel zado-

ženje, da si v doglednem času pridobi zase in za svoje lastni dom, sgrajen po zahtevah zdravstvenih pisarjev in modernega okusa. Na dnevnem redu so važna in poučna poročila o dosedanjem pripravljalnem delovanju ravnateljstva. Iz teh poročil in predloženega gradiva bo vsakemu posamezniku dana prilika, da si napravi po svojih razmerah natančno sliko, če in kako mu je mogoče priti do stavbe. Novi člani se sprejemajo proti vstopnini 20 K v pisarni Gosposke ulice št. 7 in na običnem zboru pri ravnateljstvu.

— **Slovensko planinsko društvo.** Opozarjamo na občni zbor tega društva, ki se vrši jutri, v sredo, dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Narodnega doma«.

— **Deklamatorski večer.** Gospa Matilda Teodorović, znana hrvatska deklamatorica in tragedkinja priredi v soboto zvečer ob 9 uri v areni »Narodnega doma« deklamatorski večer, čegar 1/4 čistega dobička je namenjen za družbo sv. Cirila in Metoda.

— **Kipi odličnih Slovencev.** G. Jernej Bahovec nam naznanja, da so ravnokar došli po večani kipi (25 cm) Vodnik, Slomšek in Levstik. Cena 3 krone. Kipi Jurčič in Tolstoj dospe v kakih 10 dneh.

— **Glas sprehalca po tivolskem gozdu.** Pše se nam: Mislijo se je v obče, da ukrene kaj glavni mestni magistrat vsled novice objavljene pred kratkim v »Slovenskem Narodu« o različnih nečednih pisarijah in risarijah na klopih po tivolskem gozdu. — Slavnosti mestni magistrat se nujno prosi poskrbeti, da izginijo tiste svinjarje s klopi po tivolskem gozdu. Slabo bi tudi ne bilo, da bi se vsaj nekaj teh številnih klopi postavilo iz tivolskega gozda po različnih šetaljskih med tivolskim gradom in Bleiweisovo cesto, kajti na teh prostorih, posebno v Bleiweisovemu parku so klopi kaj redko postavljene.

— **Zgodovinsko društvo za slov. Štajer.** ki se bo bavilo z znanstvenim raziskovanjem spodnještajerske zgodovine, so ustanovili v Mariboru.

— **Športno društvo »Maribor«** naznanja vsem cenjenim g. kolezarjem, kateri se hočejo udeležiti velike slavnosti »Cirila in Metode« dne 7. rožnika 1903 v Mariboru, da jim bodo preskrbelo premočišča in shrambe za kolesa. Do tističnik naj se blagovolijo poprej najmanj do 1. rožnika 1903 javiti pri predsedniku omenjenega društva g. dr. Ivanu Glaserju v Mariboru.

— **Ajda v jajcu.** Danes je kupila žena Franceta Gorenc na trgu štiri kurja jajca. Med temi je bilo eno na koncu malo črnkasto. Žena ga na oni lisi malo oluščila, tedaj se pa pokaže, da je v jajcu pet do šest ajdovih zrn, ki so že pogrnala, dolge do enega centimetra ter znajo ozeleneti. Jajce je drugače zdravo. Kdor se zanima za take izredne pojave, si lahko ogleda to jajce v Kolezijskih ulicah št. 8.

— **Branjelov povelj.** Danes ob pol 12. uri dopoldne je na Emonski cesti pred hišo št. 10 hišni posestnik Franc Oven povozil branjelov Marijo Novakovo, stanujočo na Emonski cesti šte. 10, katere se je pri padcu na rokah in na nogah precej poškodovala. Oven je baje povozil prav naglo in neprevidno.

— **Konj ušel.** Včeraj popoldne je ušel iz hleva v Igriških ulicah Luckmanov poštni konj in dirjal čez Igriški trg in po Rimski cesti na Valvazorjev trg, kjer ga je policijski stražnik prijel in peljal nazaj. Nesreča se ni nobena pripetila.

— **Pod žago padla.** Včeraj popoldne je v tovarni za šoto mleti na Laverici padla delavka Barbara Zupanova pod žago in jo je žaga, ki je tekla, prijala in ji zažagala na glavi nevarno rano. Poškodovanka so pripeljali v deželno bolnico.

— **S ceste.** Beračica Marija Oblak se je včeraj popoldne tako napila žganja, da je na Dunajski cesti obležala in so jo na vozičku pripeljali na rotovž, kjer se je iztreznila.

— **Ukraden bicikel.** Hotelirju H. Friedlmu v Kamniku je bil iz veže v hotelu ukraden že obrabljen bicikel.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 308 oseb s Kranjskega in 116 oseb s Hrvatskega.

— **Izgubljene reči.** Hišna posestnica Marija Stružarjeva na Rakeku št. 28 je izgubila v soboto popoldne na poti Jenkove ulice, Sv. Martina, Radeckega in Sv. Petra cesti, Solški drevored, Pogačarjev in Marijin trg do Wolfvoh ulice veliko, rujavo usnjato, staro denarnico, v kateri je imela okoli 30 K. — Zasebnik Ivan Gražar, stanujoč na Sv. Martina cesti št. 19 je izgubil istega dne na poti

Pred škofijo, Solški drevored, Sv. Petra in Radeckega cesti do doma rujav usnjat mošnjček s 8 K. — Na takarica Helena Mervar iz Ilirake Bistrice je izgubila neznano kje v mestu bankovec za 20 K. — Ursula Mazovič, slikarjeva žena, Cesta na Loko št. 8, je v nedeljo dopoldne izgubila na poti od stolne cerkve do Mestnega trga črno usnjato denarnico, v kateri je imela okoli 12 K denarja. — Na poti od Škofjih ulic po Sv. Petra cesti do Marijinega trga je v nedeljo popoldne izgubila delavka v tobačni tovarni Františka Zgaga srebrno žensko uro in pozlačeno verižico s priveskom. — Ursula Berdajsova, mizarjeva žena v Litiji, je izgubila v mestu zlato podolgaste brožo z belim kamnom. — Črevljarski vajenec Albert Vodnik, stanujoč na Poljanski cesti št. 27, je izgubil včeraj na poti od kolodvorskega poslopja do skladišča na južnem kolo dvoru bankovec za 10 K.

* **Najnovejšje novice.** Policaj — morilec. Policaj Colomban je spremljal te dni iz Trsta izgnanega Colauttija v domovinsko občino Tržič. Med potoma sta pila v neki gostilni, kjer je policaj brez vzroka udaril spremljanega v obraz. Ko se je Colauttiji hotel braniti, prebodel ga je štikrikat v prsi. Policaj je najbrže zblaznel. — Trdnjava okoli Verone, ki so še iz avstrijskih časov, so se opustile ter se bodo prodajale na javni dražbi. — Na smrt je obsodilo sodišče v Ogulinu Petra Rendulića, ki je v Hessenu lani umoril in oropal tovariša Cindriha iz Ogulina. — Iz morja so potegnili v Zadru truplo poročnika Gijučića. V začetku se je mislilo, da je zbežal v Italijo. — Tajna smodnišnica se je razletela v Tržiču. Dve osebi sta mrtvi, pet pa jih je težko ranjenih. — Čoln s tremi gospodi in eno damo se je prekuenil na Müggelsee pri Berlinu. Vsi štirje so utonili. — Iz ljubezni do svojega moža se je obesila 65letna Ana Hass v Berlinu. Hotela je omogočiti svojemu možu, da si vzame mlado ženo. — Benediktinci iz Francoske so se naselili v Tynicah pri Krakovu na posestvu nadškofa. — Wolfova žena je vložila novo tožbo na ločitev zakona ter se sklicuje na grožnjo svojega moža, češ, da bo tako napravil, kakor dunajski gostilničar Förchtgott. Ta je namreč svoje otroke, ženo in sebe ustrelil. — Svojega očeta je ubil v Brčki kmet Jovo Milčević.

* **Pretepi v cerkvah.** Zadnjo nedeljo so bili v Parizu in v raznih drugih francoskih mestih zopet pretepi. Uzrok je bil vedno ta, da so pridigovali duhovniki, ki bi po veljavni postavi na Francoskem ne smeli izvrševati duhovniških opravil. Ker so se ti duhovniki uprli postavi, so socialisti hoteli siloma doseči, da bi se temu koncu naredilo. Najhujše je bilo v cerkvi Bellaville v Parizu. Popoldne je prišel na prižnico jezuit Oriol, ki bi na Francoskem ne smel pridigovati. Čim je začel govoriti, so se čuli klici »dosti, ven z njim!« Klerikalci, ki so bili pripravljeni na pretep v cerkvi, so s palicami in volovskimi žilami planili na socialiste, katerih je bilo samo kakih 30 v cerkvi. Napadalec so vodili duhovniki. Socialisti so bili seveda grozno tepeni, šest izmed njih je celo težko ranjenih. Jezuit Oriol pa je s prižnice smehljaje gledal strašni prizor. Pozneje se je zbralo na tisoče socialistov pred cerkvijo. Zdjaj so se klerikalci seveda poskrili. Socialisti so hoteli kar z nasokom zavzeti cerkev, kar pa je policija zabranila. Policija je pa morala tudi duhovnike varovati. Ljudstvo bi bilo sicer duhovnike kar na cesti pobilo. Tudi v cerkvi Plaisance so bile rabuke in je bil pri ti priliki policijski prezident po glavi udarjen. V Marziju je 5000 demonstrantov izročilo prefektu adresu, s katero se zahteva ločitev cerkve od države. Velike protiklerikalne demonstracije so bile tudi v Reimsu, v Renenu, v Toulonu itd. Torej se je boj že prenesel v cerkev. Krivi so tega edino le duhovniki, ker se nočejo pokoriti postavam.

* **Velika družina.** V Ogdenu živi neki Lorin Farr, ki trdi, da dolžnost dobrega državljana bodi vredniti in odgojiti veliko rodbino. Oa sam ima dvajset sinov in devetnajst hčera, 210 vnukov in 66 pravnukov. Ša živeči potomci njegovi brojijo do 315 duš.

* **Divji petelin v nahrbtniku.** Princ Eszterhazy se je napovedal na lov revirjih kneza Hohenlohe. Ker je lovsko osobje vedelo, da bo dobilo nagrado, ako bi princ ustrelil divjega petelina, poskrbeti so mu hoteli na vsak način tak plen. Toda o princu je bilo znano, da je slab lovec. Nadlovec je vsled tega naprosil nekega drvarja, mu dal eno marko in liter žganja, da je zlezal z mrtvim petelinom na neko drevo. Naročil mu je, da mora na njegov žvižg začeti kakor petelin krožiti, na strel pa vreči mrtvega petelina na tla. Drvar je splezal ponoči na drevo, petelina pa je imel v nahrbtniku.

Vse je bilo, kakor dogovorjeno. Na žvižg je začel metno brniti, nadgledar, ki je nabasal puško princule s smodnikom brez patron, je pokazal gostu, v kateri vrh naj strelji. Puška je počila, petelin je ušnil ter telebnil na zemljo v nahrbtniku. Vsi so se smejali, tudi princ, ki je pristavil, da še ni imel nikoli take lovske sreče.

* **Prebrisan deček.** Vsakdo je že slišal o velikanski cerkvi sv. Petra v Rimu. Zidati so jo jeli za papeževanja Julija II. Nekoč prišakinja k temu papežu sinek umetnika Bramante-a in mu prinese načrt k novi cerkvi sv. Petra, ki ga je naredil njegov oče. Papežu se je prijazni deček tako prikupil, da je odprl miznico in mu dejal: »Sezi tukaj nožer, in kolikor denarja moreš nanekrat ven vzeti, toliko bo tvojega.« Toda deček se obotavlja in pravi: »Sveti oče, sežite raje Vi, ker imate večjo roko«.

* **Plače turških ministrov.** Minister turške vojne mornarice dobiva na leto 400.000 frankov, ministri predsednik ali veliki vezir 330.000 fr., minister javnih del in pravosodstva 320.000 fr., minister notranjih zadev in naučni ter poljedelski minister po 220.000 fr., finančni minister 200.000 fr., a rudarski in gozdarski minister 150.000 fr. Potem seveda ni čudno, ako za nižje uradnike, častnike in vojaštvo zmanjka »dobižak«.

* **Kako se škof iznebi upnika.** Grški škof Gorinov v Galati je potreboval pred leti nujno večjo svoto denarja, da je mogel dobiti škofijo (tudi take stvari so za denar). Našel se je neki bolgarski trgovec, ki je posodil duhovniku celo svoje premoženje. Sedaj je prišel mož v zadrege ter tirjal škofa, a zaman. Odlasal je od dneva do dneva. Ko je postal upnik nestrepen, ovadil ga je škof policiji kot pripadnika macedonskega odbora, in policija ga je res takoj vrgla v ječo, dasi je popolnoma nedolžen. Škof pa je svoje iznajdbe prav vesel.

* **Huda šiba.** Kolera se je spet prikazala na filipinskem otoku Luzon. Zgospodarila je jako hudo v mestu Camarines in je videti, da se širi proti severu. Posobno prizadeta je dolina C-gavam, in bati se je, da se kuga polasti celega otoka. Te boleznijo so v prejšnjih časih trajale navadno tri leta. O 1. januarja dalje je bilo v Manili 101 slučaj črne kuge, večinoma med domačini in Kitajci. Zadnji čas pa se čedalje bolj razširja.

Književnost.

— **Začetnikoma Levčevega pravopisa v novič v prevdarek.** Spisal prof. V. B. zek. To je naslov brošure, ki obsega v »Popotniku« oziroma v »Ljubljanskem Zvonu« izšlo polemiko proti profesorju Streklju in dr. Skrabcu zaradi slovenskega pravopisa. Najvažnejše dele te duhovito pisane prepričevalne razprave smo svoj čas ponatisnili v »Slovenskem Narodu«.

Nemiri na Hrvatskem.

Vzlic vsemu velikanskemu aparatu, ki ga ima ban na razpolaganje, se nemiri vendarle ponavljajo, zlasti v hrvatskem Primorju. V Crkvenici so bili zamazani grbi na pristanski ekspozituri, na carinskem uradu in na pošti. Demonstrantje so pri tem klicali: »Dole Hedervary! Živela Hrvatska!« Istotako so bile demonstracije v Kraljevicu, kjer so potrgali vse madjarske napise. V Dragi je bila obešena slika grofa Khuena. Oči so mu bile iztaknjene. Oblast je snela podobo z vešal, in sedaj išče storilce.

V nedeljo so bile v Senju demonstracije, katerih se je udeležilo vse meščanstvo, tudi dame. Demonstracije so nastale med koncertom. Kar nakrat, kakor po dogovoru, je začela množica upiti: »Dole s Khuenom! Nečemo ga! Živela Hrvatska! Pereat Madjaroni! Pereat izdajice!« Demonstrantje so razbili vse madjarske table, kar jih je bilo v mestu, potem okna na poštnem poslopju in na agenciji parobrodnege društva. Končno so demonstrantje naskočili stanovanje poslanca Krajca. Razbili so vsa okna in demolirali, kar je bilo na vrtu. Istotako se je zgodilo pri hiši vdove pl. Hreljanović. Dva redarja sta bila ranjena.

Na Sušaku je bilo v nedeljo jako živahno. Na vseh potih, ki vodijo iz okolice in Sušak, so bile razpostavljene močne straže, ki niso nikogar pustile v mesto. Tudi vojaštva z nataknenimi bodali je bilo mnogo

razpostavljenega na vseh koncih in krajih. Vije tomu to se izražalo več množice, ki so burno demonstrirale s klici: »Pereat Khuen! — Živela Hrvatska!«

Takih demonstracij je bilo v nedeljo po vseh vaseh okrog Sušaka. Posebno živahno je bilo v Dragi. V Kostreni so demonstrantje potrgali brzojavno zvezo. Ker se je zvečer po raznih krajih začel narod zbirati ob železniški progi, je veliki župan dr. Nikolić odredil, da se je vojaštvo razpostavilo ob celi železniški progi.

V Bakru je vlada suspendirala mestnega župana Pintarića in razpustila občinski svet. Govori se tudi da je suspendiran okrajni sodnik Cepulić.

V Zagrebu in po Zagorju je sedaj vse mirno, ker vlada tam tak terorizem, da se nihče ne more ganiti. Zagorje je kar preplavljeno z vojaštvom. Ni ga kraja, kjer bi ne bilo vsaj pol kompanije vojaštva. V Zagrebu pa je na nogah vse polno vohunov in »špiclov«. Za vsako neprevidno besedo vlečejo ljudi v ječo. Sedaj je na Hrvatskem kakih 2000 ljudi zaprtih. Hišne preiskave so na dnevnem redu. Pri komur se najdo znani oklici na narod, tisti mora v ječo. Celo v semeniških v Zagrebu in v Djakovu so bile hišne preiskave. Občine in okrajne oblasti so dobile povelje, pripraviti noh jih ječ.

Okrajnega predstojnika Trnškega, ki je bil zvest služabnik banovega sistema, a pri izgreduh v Križevcu ni dal streljati na narod, so spravili v blaznico.

Madjari govore, da je »dunajska roka« provzročila nemire na Hrvatskem. Če ima Dunaj kako roko, je ta roka — ban in vitez zatega runa grof Khuena-Hedervary.

V Slankamenu v Sremu so zaprli ondottnega župnika Krešimira Tomljenovića in ga odpeljali v Mitrovico v ječo. Obdolžen je »ščuvanja proti madjarskemu narodu«.

Poroča se, da pride v kratkem na Dunaj deputacija odličnih Hrvatov iz cele Hrvatske in zaprosi avdijence pri cesarju, da mu pojasni razmere na Hrvatskem. Če bi deputacija ne bila sprejeta, hoče prositi jugoslovanske poslance, naj prosijo za avdijenco in naj cesarja informirajo o dejanskih razmerah na Hrvatskem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 19. maja. Današnja seja poslanske zbornice je bila silno burna. Na vrsto je prišel nujni predlog posl. Biankinija glede dogodkov na Hrvatskem. Ta predlog obsega naslednje točke: 1. Vlada naj takoj poskrbi, da se odstranijo detektivi, ki jih je poslal ban v Ljubljano. 2. Vlada naj pojasni nagibe, iz katerih se je zaradi zagrebških dogodkov začela v Ljubljani sodna predpreiskava proti ljubljanskim tiskarnam. 3. Vlada naj stori, kar treba, da se poleže med Slovenci in Hrvati nastalo razburjenje zaradi dogodkov na Hrvatskem. Ta predlog je utemeljeval Biankini v celo uro trajajočem govoru, v katerem je ožigosal razmere na Hrvatskem in silno ostro prijemal bana grofa Khuena. Ko je očital banu živinske instinkte, ga je podpredsednik Kaiser poklical k redu, proti čemur so slovanski poslanci burno ugovarjali. Ministriški predsednik Körber je — nepopisno razburjen tako, da ni govoril nego samo kričal — dejal, da stvar sploh ne spada v cislitvanski parlament, češ, da se ni nič zgodilo. Državno pravdnštvo v Zagrebu je pač naznanilo drž. pravdnštvo v Ljubljani, da so znani oklici tiskani v Ljubljani ali do sodnega postopanja ni prišlo. Iz Zagreba je res došel neki detektiv v Ljubljano, ali opravil ni ničesar. Končno je ministriški predsednik osebno napadel Biankinija. Govorili so potem Dyk, Žitnik, Ferri, Choc in Vuković in zopet Biankini. Govor ministrskega pred-

sednika je zlasti Hrvatov silno razburil, tako da je celo mirni dr. Ivčević dejal: To je že od sile, kar si dovoljuje ministriški predsednik. Proti Vsenemcem bi si kaj takega nikdar ne dovolil. Körberju je odgovarjal Biankini, ki je ministriškemu predsedniku očital nesramnost (Frechheit) ter pozivljaj zbornico, naj pokaže, da obsoja nasilstva in brutalnosti, ki se gode na Hrvatskem. Podpredsednik Kaiser je radi teh izrazov zopet poklical Biankinija na red. Nastal je velikanski hrup. Slovanski poslanci so klicali: »Zakaj ga pozivljate k redu?« — »Ali hočete, da Vas ven vržemo?« — »Birič hrvatskega bana!« Zbornica je potem prestopila na glasovanje. Prva točka Biankinijevega predloga ni dobila dvotretjinske večine nego le 101 proti 81 glasom. Poljaki so glasovali proti nujnosti, radi česar so morali slišati marsikako grenko. Pri glasovanju o drugi točki je podpredsednik Kaiser razglasil, da tudi ta točka ni dobila dvotretjinske večine. Kaiser je najbrže namenoma razglasil neresnico. To postopanje je provzročilo kolosalen vihar. Z vseh strani so letele na Kaisersja psovke, »ven ga vržimo« — »Ali hočete, da Vam celo bajto razbijemo?« — »Nesramni slepar« i. t. d. se je klicalo nanj. Prezident Vetter je prišel gledat k vratom, kaj da je, a ko je videl vihar, je hitro izginil. Končno se je moral Kaiser udati in privoliti, da se štejejo glasovi. Sedaj se je izkazalo, da je bil prej razglasil neresnico, kajti druga točka Biankinijevega predloga je dobila dvotretjinsko večino, sprejeta je bila s 142 proti 71 glasom. Tretja točka ni dobila dvotretjinske večine. O drugi točki je zbornica takoj potem tudi meritorno razpravljala in jo sprejela. Med glasovanjem sta trčila Vsenemec Stein in dr. Šustersiž skupaj. Stein je Šustersiža nahrulil, rekoč: »Kaj pa hoče ta šuft tukaj?« Dr. Šustersiž ni reagiral.

Trst 19. maja. Sinoči ob 9. uri je na relsih električne cestne železnice nastala tik realčnega poslopja silna detonacija. Izkazalo se je, da je nekdo položil na relse z dinamitom napolnjeno petardo.

Trst 19. maja. 800 mizarjev je začelo štrajkati. Pripravljali so se že dlje časa na štrajk.

Pariz 19. maja. Vlada je župnikoma onih cerkev — Belleville in Plaisance — kjer so bili v nedeljo pretepi, ustavila plače.

Izjava.

Podpisani odbor šteje si v prjetno dolžnost, izražati slavnemu uredništvu »Slovenskega Naroda« iskreno zahvalo, ker je list tako nepristransko zagovarjal interese goriškega učiteljstva pred leti in sedaj.

Odbor se nada, da bo »Slovenski Narod« tudi v prihodnje stal na strani učiteljstva, ki mora biti neizprosen boj za izboljšanje žalostnih svojih pravnih razmer.

Odbor ajdovske podružnice učiteljskega društva za gorenji okraj v Sv. Križu, dne 30. aprila 1903.

Gospodarstvo.

— **Banka »Slavija«.** Živiljenjski oddelk tega slovanskega zavarovalnega zavoda izkazuje za 1. četrtletje 1903 tako sijajne uspehe, da jih je treba upoštevati. V teh treh mesecih je bilo predloženih 1950 oglasil za kapital K 5.295.760—, od katerih se je sprejelo 1507 za K 4.108.960—. Kapital v pokojnine bilo je v tej dobi izplačano K 372.052.50. V dobi svojega obstanaka izplačala je banka v vseh oddelkih K 73.962.032.88, rezervni fond so narasli na K 26.906.032.32, dividende pa je bilo dosedaj členom izplačane K 1.061.385.37, ker »Slavija« kot vzajemni zavod razdeljuje ves čisti dobiček med svoje člane.

Iz navedenih števk je jasno, da občinstvo priznava prednosti tega velikega slovanskega zavoda, kateri se šteje vsled svojega mogočnega razvoja med prve v Avstriji.

Narodno-gospodarsko stališče pa zahteva od vsakega Slovana, da se pri izbiri zavarovalnic obrne do zavoda, ki je znan, da je dober in vseskozi slovanski.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 19. maja 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majeva renta	100 65	100 85
4 1/2% srebrna renta	100 45	100 65
4% avstr. krona renta	101 10	101 30
4% zлата	121 25	121 45
4% ogrska krona	99 50	99 70
4% zлата	121 80	121 80
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spljete	100 —	—
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	101 10	102 —
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99 60	100 60
4 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	101 25	102 25
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	107 50	108 50
4 1/2% 10% pr.	101 25	102 25
4 1/2% zast. pis. Innerst. hr.	100 80	101 50
4 1/2% ogr. centr.	100 —	100 85
4 1/2% deželne hranilnice	100 —	101 —
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100 —	101 —
4 1/2% obl. ogr. lokalne žel.	88 50	—
4 1/2% češke ind. banke	99 50	99 75
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	310 75	312 75
4 1/2% dolajnskih železnice	101 —	102 —
4 1/2% juž. žel. kup. 1/2, 1/4	—	—
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	—	—
Srečke	—	—
Srečke od leta 1854	171 —	181 —
„ „ 1860 1/2	183 25	185 25
„ „ 1864	249 —	250 50
„ tizske	167 —	158 —
„ zemlj. kred. I. emisije	276 75	280 75
„ II.	274 —	277 —
„ ogrske hip. banke	256 —	259 —
„ srske & frs. 100 —	89 50	91 50
„ turške	118 75	119 75
Basiliška srečke	18 75	19 75
Kreditne	438 —	441 —
Inomoške	84 25	88 25
Krakovske	74 —	78 —
Ljubljanske	69 —	73 —
Avstr. rud. križa	64 90	65 90
Ogr.	27 —	28 —
Rudolfove	68 —	72 —
Salcbarske	75 —	77 —
Dunajske kom.	441 —	445 —
Delnice.	—	—
Južne železnice	51 50	52 50
Državne železnice	682 —	683 —
Avstro-ogrsko bančne del.	1649 —	1659 —
Avstr. kreditne banke	669 75	670 75
Ogrske	732 —	733 —
Zivnostenske	262 —	263 —
Premogokop v Mostu (Brux)	678 —	680 —
Alpinske montan	388 50	389 50
Praske želez. ind. dr.	1690 —	1699 —
Rima-Murányi	477 50	478 50
Trboveljske prem. družbe	385 —	390 —
Avstr. orožne tovr. družbe	348 —	349 —
Češke sladkorne družbe	153 —	161 —
Valute.	—	—
C. kr. cekin	11 31	11 36
80 franki	19 06	19 09
20 marke	23 41	23 59
Sovereigns	23 94	24 —
Marke	117 07	117 25
Laški bankovci	95 15	95 35
Rubli	253 50	254 50

Žitne cene v Budimpešti.

dne 19. maja 1903.

Termin.	za 50 kg	K	7 44
Pšenica za maj	50	7 46	—
„ „ oktober	50	6 48	—
Bž	50	6 44	—
Koruzi	50	6 44	—
„ „ maj	50	6 44	—
„ „ julij	50	6 44	—
Oves	50	5 50	—
„ „ oktober	50	5 50	—

2 1/2 vinarja višji.

Zahvala.

Slavna posojilnica v Radovljici podarila je tukajšnjemu gasilnemu društvu znesek 30 K, za kar srčna zahvala.

Radovljica, dne 16. maja 1903.

Pavel Kristan
t. č. načelnik
(1334)

Kdor svoj zelodec ljubi
stori dobro, ako pije zjutraj na teče kozarec poretke „rogaske slatine“ (Styria). — Redno uživanje rogaske slatine vzbuja slast do jedi in pospešuje tek ter prebavo.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. maja: Leopoldina Dernaž, delavka, 45 let, Ulice na Grad št. 4, jetika.
Dne 16. maja: Marija Meglič, zasebnica, 64 let, Židovske ulice št. 5, Bronchitis.
— Gabrijela Zupan, črevljarijeva hči, 13 mes., Turjaški trg št. 1, Hydrocephalus chron.
Dne 17. maja: Dr. Rupert Bežek, c. kr. notar, 45 let, Vegove ulice št. 2, Coma diabeticum.
— Josip Galle, knjigovodja, 51 let, Dunajska cesta št. 23, vodenica. — Fran Breitenfellner, prisiljenec, 26 let, Poljanski nasip št. 56, Pneumonia.
V deželni bolnici:
Dne 12. maja: Peter Culetto, delavec, 45 let, Fractura complicata. — Marija Bešter, kajžarijeva žena, 42 let, Ruptura uteri complice Peritonitis.
Dne 16. maja: Fran Mrak, mlinar, 37 let, Endocanilitis chron.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506'2. Srednji zračni tlak 736'0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
18.	9. zv.	735 5	8'3	sl. vzhod	del. oblak.
19.	7. zv.	734 5	7 4	sl. zahod	oblačno
„	2. pop.	733 5	15'5	ar. jvzhod	del. jasno

Srednja večerajšnja temperatura 10'4, normale: 14'4. Mokrina v 24 urah: 24'3 mm.

Angeljnovi milo

Marzeljsko (belo) milo.

(972—13)

Mihaela Stare-ta
inženirja in posestnika
ki je po dolgem, jako hudem trpljenju, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, preminul dne 18. maja ob 4. uri popoldne v 62. letu svoje dobe,
Zemeljski ostanki predragega rajnika se bodo v sredo, 20. maja, ob pol 4. uri popoldne prenesli od hiše žalosti, Veliki Mengeš št. 22, na pokopališče v Mengšu in ondi v družbinskem grobu položili k zadnjemu počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Mengšu.
Draga rajnika priporočamo v molitvi in blag spomin!
Mengeš, dne 18. maja 1903.

Alojzij Luznik

na Vrhniki pri Ljubljani

preskrbuje dobre harmonije domačega in ameriškega sestava, kakor tudi glasovirje, pišalne stroje. — Daje se tudi na obroke.
Ceniki na zahtevanje brezplačno. 1294

Predno drugod

kupite olje, poskusite prej svetovnoznano trdko:

„The Russian-American Oil-Company Ltd.“

Ta družba razpošilja:

Olje za parne cilindre za prevroč sopar, kakor tudi olje za stroje in vretena.

Naša olja so čudovito cena ter se z njimi mnogo več prihrani, kakor pa z drugimi fabrikati te vrste, in so priznane najboljša olja sedanjosti.

Popolna priznanja iz vse Evrope so na razpolago. (693—11)

Zastopnik:

Mihael Kastner v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Lince, Budjevice, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 3. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. 1.)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in ekskomptuje izžrebane vrednostne papirje in novčujoče zapadle kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Ekompit in inkasso menic.

Daje predjume na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

vojaške ženitninske kavcije.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na važne knjižice proti ugodnim obrestim. Vlože denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja. (2970-71)

Promet s čeki in nakaznicami.

sta najbolj koristni štedilni mili za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila Pavel Seemann Ljubljana.

Meblovano mesečno sobo s posebnim uhom odda se takoj. (1333—2)
Zatiške ulice št. 1, I. nadstr. desno.

Knjigovodkinja

(začetnica) večša eno- in dvostavnega knjigovodstva, slovenske in nemške stenografije, s krasno pisavo, išče službe. (1329—3)
Ponudbe pod „Knjigovodkinja“ se prosijo na upravništvo „Sl. Naroda“.

Odda se na Dunajski cesti št. 32 stanovanje s 4 sobami in pritliklinami za mesec avgust. (1371—1)

Dobra gostilniška kuharica

sprejme se takoj za večjo restavracijo v Ljubljani.

Plača 70 kron na mesec in tudi več ter vse prosto.

Vpraša se v mestni posredovalnici za delo in službe v Ljubljani, Mestni trg. (1369—1)

Aleksandrov Pesmi in romance

Elegantno opremljena knjiga s portretom in avtografom pesnika in uvodom iz peresa dr. Ivana Prijatelja.

Cena: Likusno broš. K 3'50, po pošti K 3'70, v izvirni platneni vezbi K 5'—, po pošti K 5'20.

Založil: (122)

Lav. Schwentner v Ljubljani.

Dve kleti se oddasta.

Ena klet bi bila pripravna za shrambo vina, druga ima vodovod, je jako suha in za vse porabna. Povpraša naj se pri O. Schmidt, Turjaški trg št. 1. (1373—1)

Dobro obiskovana gostilna

na velikem trgu v Škofjiloki s prenočiščem za tujce in vsemi pripadajočimi prostori, hlevom za konje, velikim dvoriščem, kakor tudi njive in travniki se oddajo v najem na petletno dobo. (1343 2)
Natančneje pri gospej Antoniji Jamar, posestnici v Škofjiloki.

Po ceni je na prodaj Österr. ung. Monarchie in Wort und Bild

cela izdaja, elegantno vezana in čisto nova, dalje

Brokhausov konverz. leksikon in prav dobro ohranjeno kolo (bicikl).

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1323—3)

G. PICCOLI
lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža
priporoča naslednje izdelke svojega kemično-farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.
Piccolijeva železoda tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprte ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin. (1372—1)
Piccolijeva železnata vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Politterska steklenica 2 K.
Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogram-ska steklenica, pasteurizovana K 1'30.
Zunanja naročila po poštarnem povzetju.
P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

Trgovski pomočnik

sprejme se v ljubljansko špecerijsko trgovino. Zmožen mora biti slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe na glavno pošto v Ljubljani pod „P. P.“. (1302—3)

Mladenič

osemnajst let, želi vstopiti v službo kakemu slikarskemu mojstru. Najraje za risanje podob (guadrov). Ponudbe naj se pošljejo pod šifro „Slikar“, Via Bariera v Trstu, poste restante. (1337—4)

Gospodična

nad 4 leta v notarski pisarni službojoča, z znanjem obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, želi svoje mesto spremeniti oziroma išče primerne službe. (1332—3)
Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „uradnica“.

Trgovski pomočnik

in potovalec

za večjo trgovino se sprejmeta. Le v trgovini dobro izveščani naj pošljejo ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“. (1359—3)

Krepčajte se s Kulmbaškim redilnim pivom

katero se dobi v steklenicah pri **Edmund Kavčič-u** v Ljubljani, Prešernove ulice nasproti glavne pošte. (11—113)

Resna ženitna ponudba.

Mlad trgovec v prijaznem kraju na Notranjskem, z dobro idočo in založeno špecerijsko trgovino išče tem potom gospico od 17 do 24 let staro, trgovsko izobraženo uvarčno in pridno ter poštenih roditeljev.

Gospice, katere imajo veselje do trgovskega stanu niso izključene. (1338—2)

Dopise s priloženo sliko pod „Trgovec“ uspejama iz prijaznosti upravništvo „Sloven. Naroda“ do 30. t. m.

Zopet odprt

za malo časa je najboljši, renomovani etablisement za opravo nevest

Adolf Neurath nasled.

Dunaj, Mariahilferstrasse št. 61

v Ljubljani v hotelu „pri Slonu“.

Usojam si p. n. občinstvo in cenjene odjemalce zlasti opozarjati na najnovejšo in zelo bogato izbor damskega perila.

(669—2)

Albert Engel
poslovodja.